



# Tilannekuvat

- ▶ Yleistä joukkoliikenteen järjestämisestä, rahoituksesta ja liikevaihdosta
- ▶ Linja-autoliikenteen ja kaupunkijoukkoliikenteen järjestäminen ja rahoitus
- ▶ Joukkoliikenteen kysyntä
- ▶ Joukkoliikenteen tarjonta
- ▶ Kaukoliikenteen palvelutaso (uusi)
- ▶ Linja-autojen käyttövoimat viranomaisten järjestämässä joukkoliikenteessä (uusi)

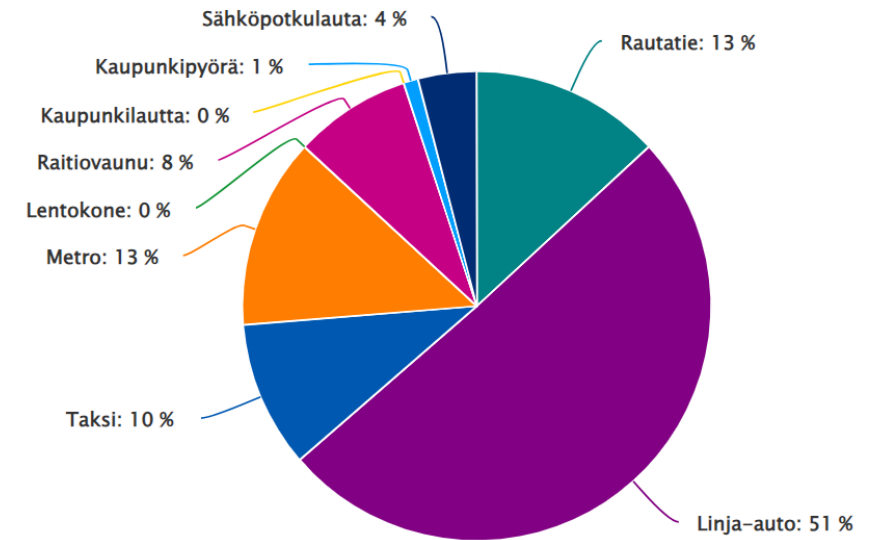
Kaikki joukkoliikenteen tilannekuvat tästä linkistä



# Yleistä joukkoliikenteen järjestämisestä, rahoituksesta ja liikevaihdosta 1/3

- ▶ Sisältää mm:
  - ▶ Joukkoliikenteen järjestämistavat
  - ▶ Jakautuminen eri kulkutavoille
  - ▶ Rahoituksen jakautuminen toimija- ja liikennetyypeittäin
- ▶ Julkisen liikenteen matkoista noin puolet tehdään linja-autolla, mutta matkustajakilometrejä kertyy eniten rautatieliikenteessä (n. 40%)
- ▶ Koronapandemialla ei ollut merkittävää vaikutusta julkisen liikenteen kulkutapojen jakautumiseen eri kulkutavoille
- ▶ Kokonaismatkustus väheni noin 33 % vuosien 2021 ja 2019 välillä.

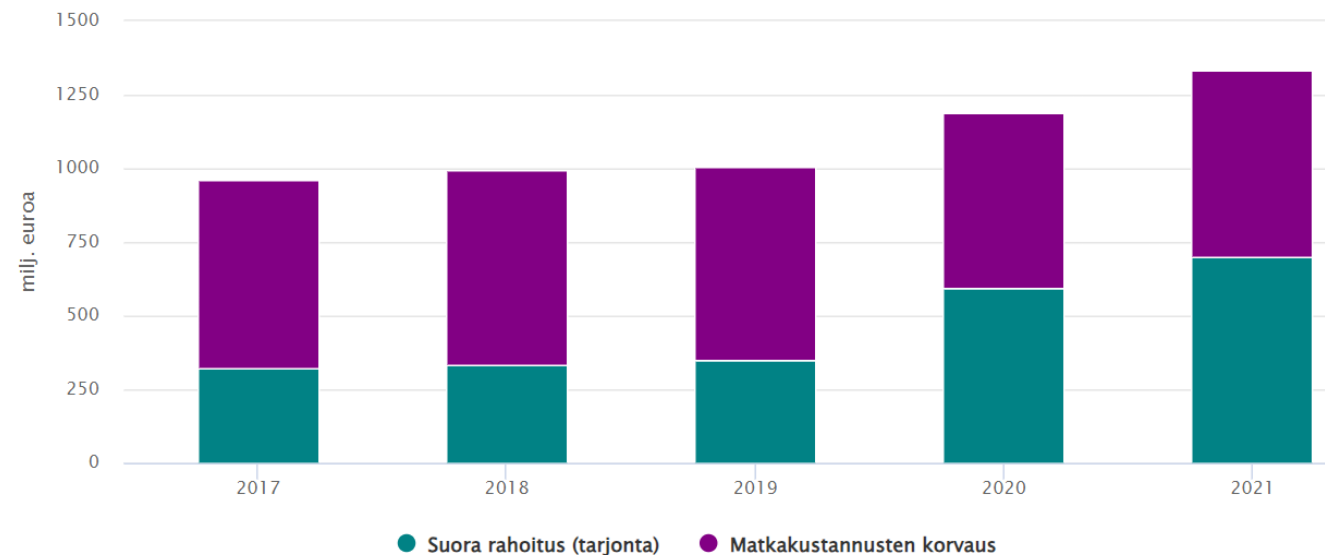
Julkisen liikenteen matkojen jakautuminen kulkutavoittain 2021 (yht. 441,51 miljoonaa matkaa)



# Yleistä joukkoliikenteen järjestämisestä, rahoituksesta ja liikevaihdosta 2/3

- ▶ Pandemian aikana rahoitus kasvoi noin 33 %
- ▶ Ostoliikenteen osuus kasvoi ja matkakustannusten korvausten pieneni
- ▶ Vuonna 2021 rahoituksesta 2/3 kohdentui joukkoliikenteeseen ja 1/3 taksiliikenteeseen

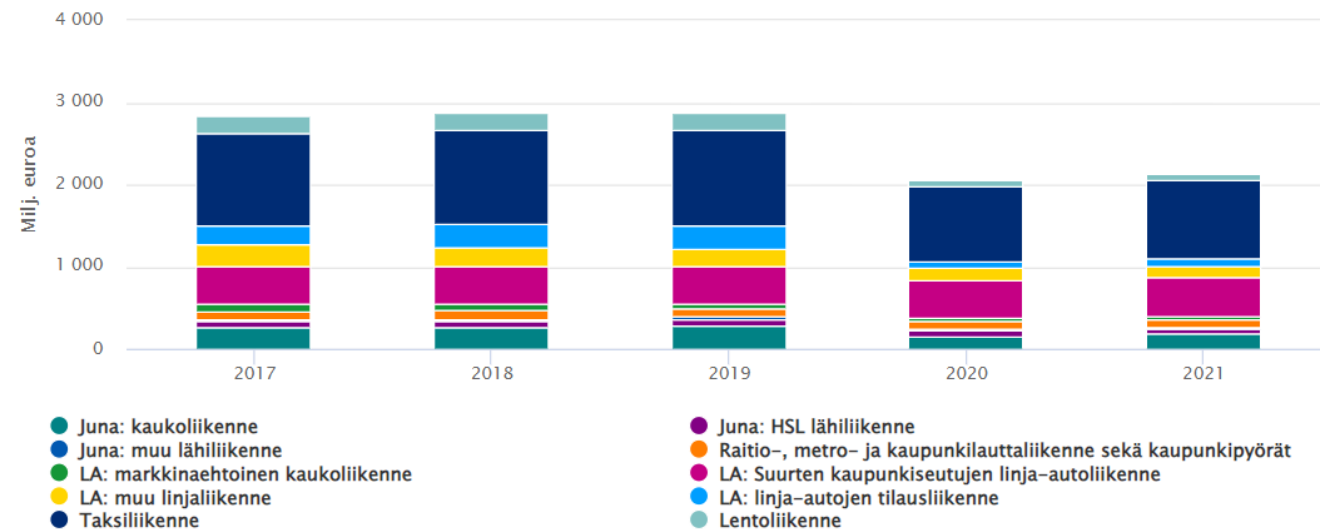
Julkisen liikenteen rahoitus 2017–2021



# Yleistä joukkoliikenteen järjestämisestä, rahoituksesta ja liikevaihdosta 3/3

- ▶ Kokonaisliikevaihto vuonna 2021 oli 2,14 mrd € eli noin neljänneksen pienempi kuin ennen pandemiaa
- ▶ Pahimmat vaikutukset linja-autojen tilausliikenteeseen ja lentoliikenteeseen
- ▶ Myös taksien osalta vähemmän suuri
- ▶ Kaupunkiseutujen liikevaihto ennallaan, koska ylläpidetty julkisin varoin
- ▶ Joukkoliikennealan tilanne vaikea:
  - ▶ Pandemia
  - ▶ Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan
  - ▶ Kuljettajapula

Julkisen liikenteen liikevaihto kotimaan liikenteessä kulkutavoittain 2017–2021



# Linja-autoliikenteen ja kaupunkijoukkoliikenteen järjestäminen ja rahoitus

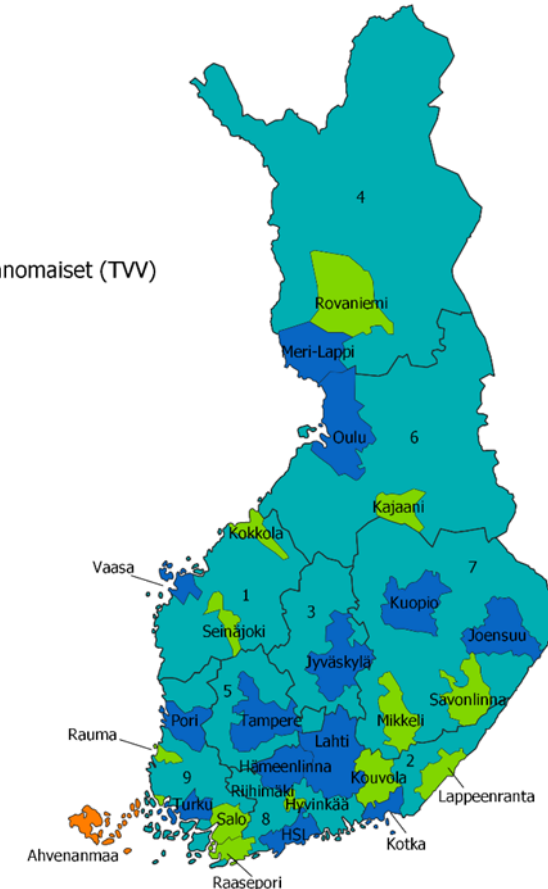
- ▶ Linja-autoliikenteen julkinen rahoitus pääosin seudullisilla ja kunnallisilla joukkoliikenneviranomaisilla
  - ▶ Valtion osuus 2017–2019 noin 12 %
  - ▶ Valtion osuus 2020-2021 ka. 23%
- ▶ Suurin osa suorasta rahoituksesta kohdentuu liikenteen ostoihin:
  - ▶ V. 2017-2019 ostoihin käytettiin ka. 307 M€/vuosi
  - ▶ V. 2020-2021 ostoihin käytettiin ka. 425 M€/vuosi
- ▶ Suurten ja keskisuurten TVV:iden nettokustannukset ennen pandemiaa oli n. 200 M€/vuosi
  - ▶ V. 2020 kasvua yhteensä n. 85%

Tieliikenteen toimivaltaiset viranomaiset (TVV)

- seudullinen TVV
- kunnallinen TVV
- ELY-TVV
- Ahvenanmaa

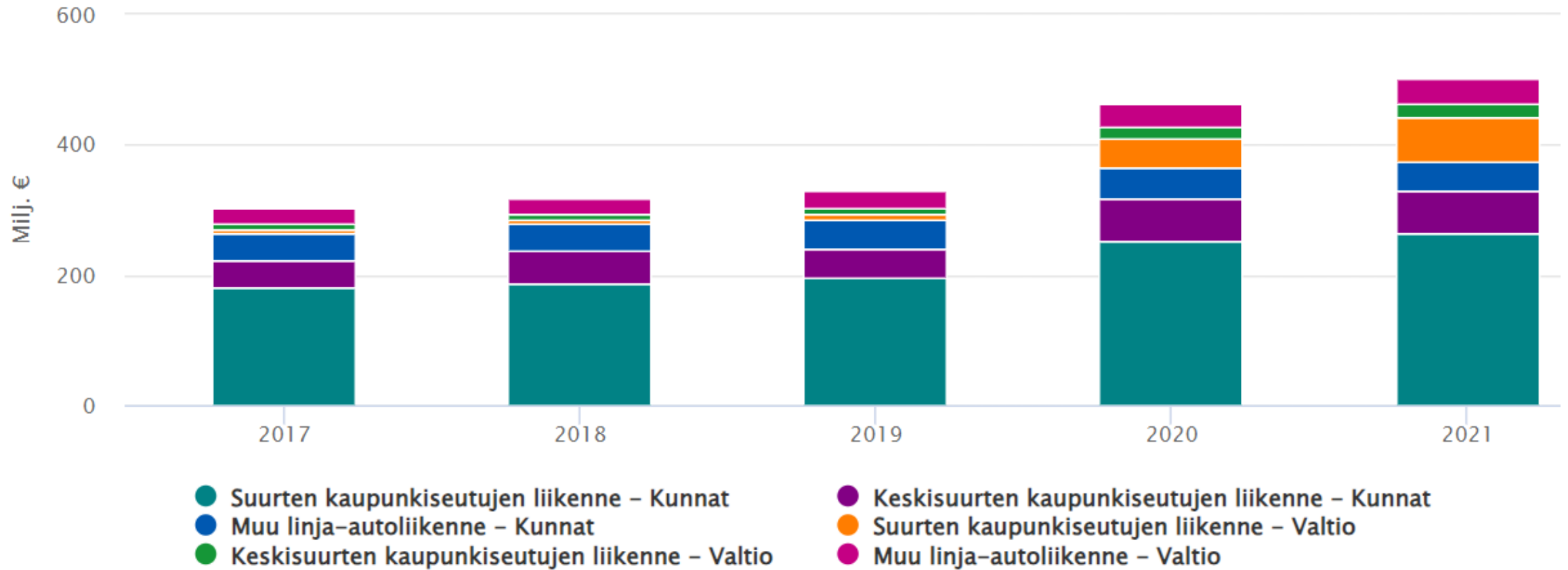
ELY-TVV:t

- 1 Etelä-Pohjanmaan ELY
- 2 Kaakkois-Suomen ELY
- 3 Keski-Suomen ELY
- 4 Lapin ELY
- 5 Pirkanmaan ELY
- 6 Pohjois-Pohjanmaan ELY
- 7 Pohjois-Savon ELY
- 8 Uudenmaan ELY
- 9 Varsinais-Suomen ELY



# Linja-autoliikenteen suora julkinen rahoitus alueittain vuosina 2017–2021 jaettuna kuntien ja valtion rahoitukseen

(Milj. euroa)

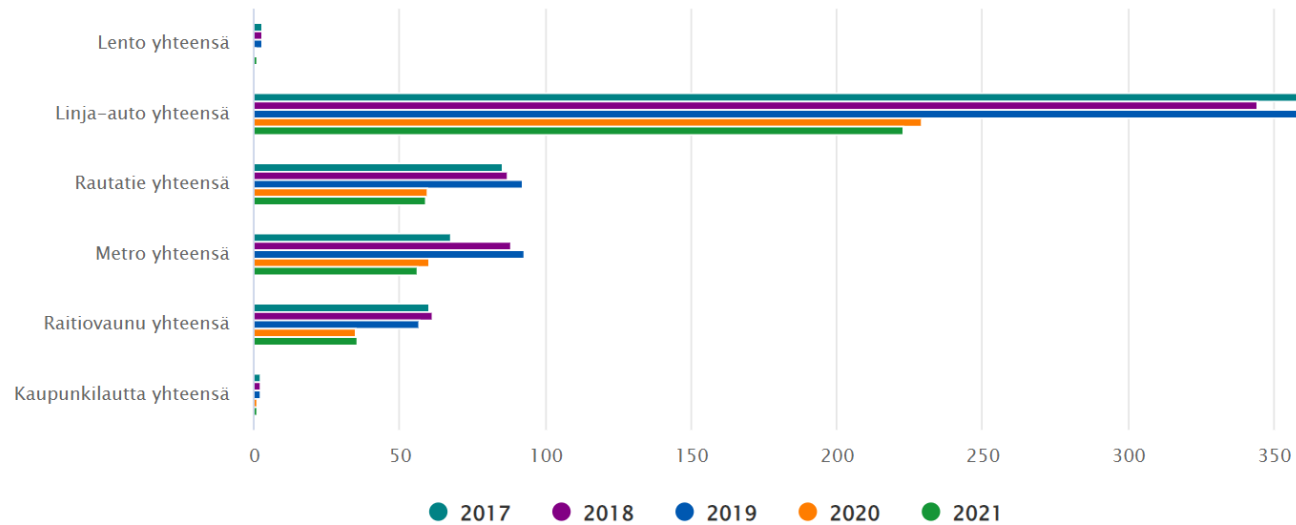


Klikkaamalla selitteitä saat suodatettua tietoja

# Joukkoliikenteen kysyntä

Joukkoliikenteen matkustajamäärät 2017–2021

(milj. matkustajaa)



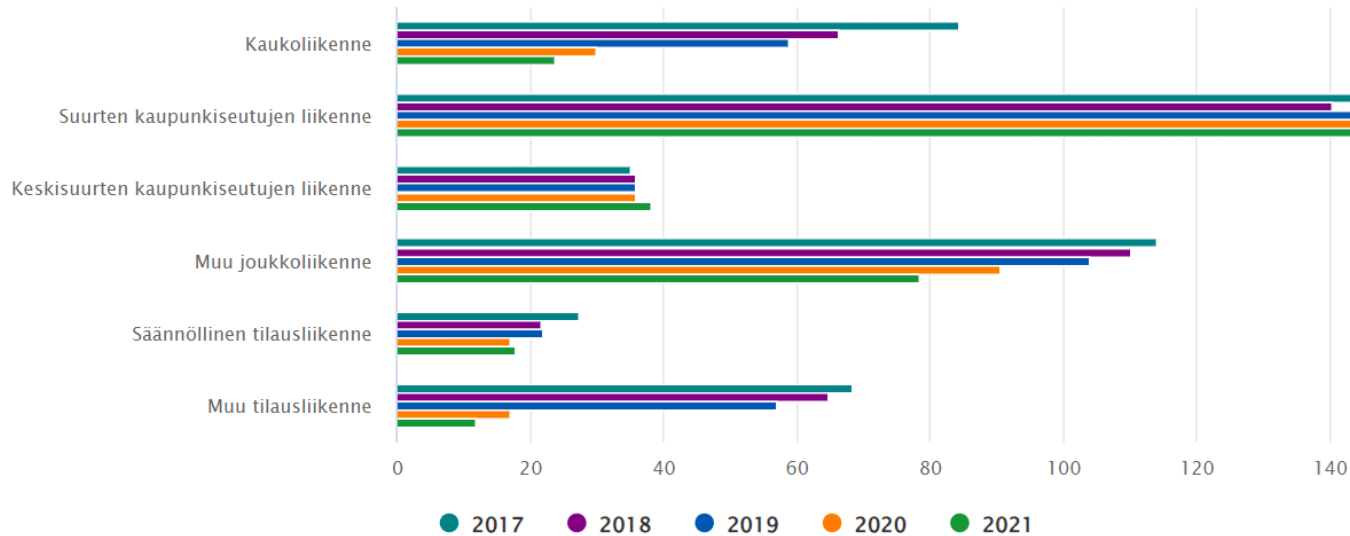
- ▶ Tarkasteluja linja-auto-, rautatie- ja lentoliikenteestä sekä kaupunkiseuduittain
- ▶ V. 2021 joukkoliikenteellä n. 375 milj. matkaa
  - ▶ Kasvua vain lento-, raitiovaunu- ja kaupunkilauttaliikenteessä
  - ▶ Ero vuoteen 2019 n. -39%
- ▶ N. 60% matkustajista linja-autoliikenteen matkustajia
- ▶ Kaupunkiraideliikenteessä matkustavia n. 25%
- ▶ Joukkoliikennematkoja tehdään selvästi eniten Helsingin seudulla



# Joukkoliikenteen tarjonta

## Linja-autoliikenteen suorite 2017–2021

(milj. ajon.km)

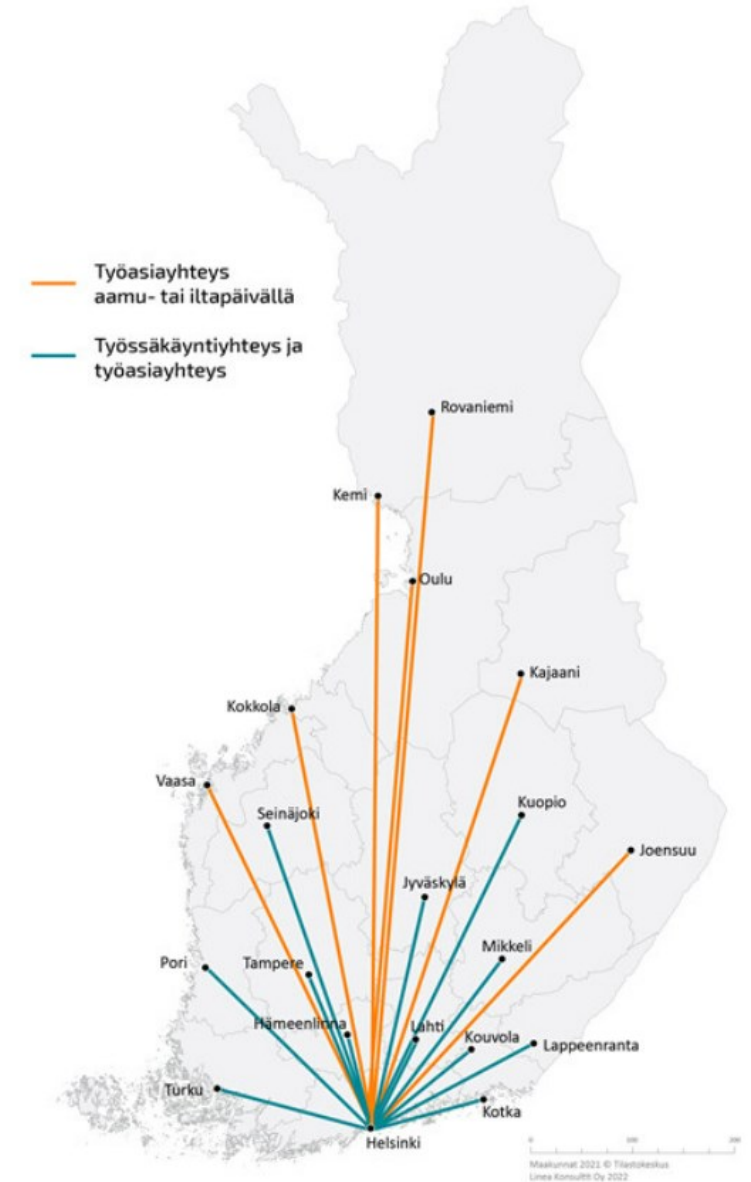


- ▶ Tarkasteluja linja-auto-, rautatie- ja lentoliikenteestä sekä kaupunkiseuduittain
- ▶ V. 2021 kokonaissuorite n. 522 milj.km
  - ▶ Ero vuoteen 2019 noin -21%
  - ▶ Suurin pudotus linja-autojen tilausliikenteessä sekä kaukoliikenteessä
  - ▶ Kaupunkiseutujen tarjonta pysyi lähes ennallaan
  - ▶ Lentoliikenteeseen määräaikaista ostoja

# Kaukoliikenteen palvelutaso (uusi)

Kuvaa:

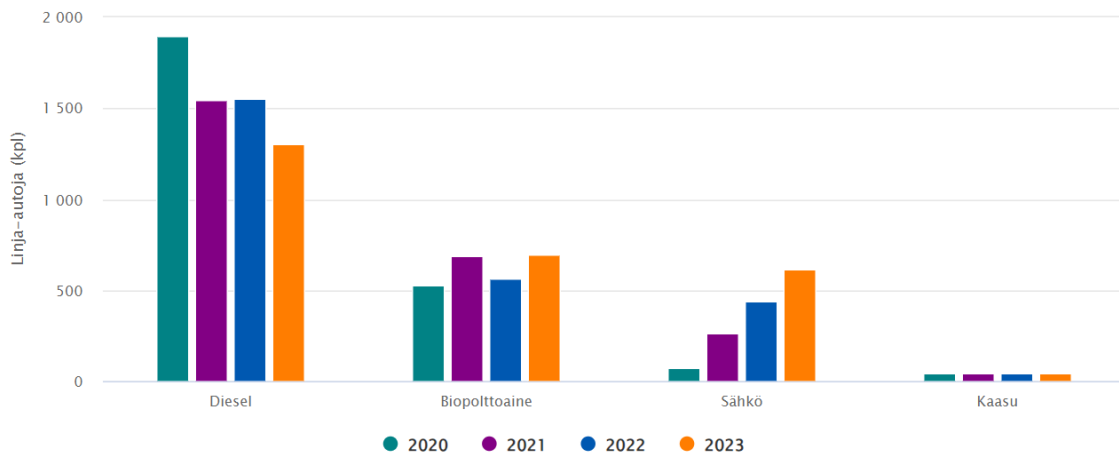
- ▶ Matkustustarpeita maakuntakeskusten välisillä yli 100 km:n matkoilla
  - ▶ Matkatyypit: Työssäkäyntimatkat, työasiamatkat ja työperäinen monipaikkaisuus
- ▶ Palvelutasotekijät
- ▶ Palvelutasotavoitteet
- ▶ Toteutuminen ja tulevaisuuden näkymät
  - ▶ Selvityksessä mahdollinen tarkempi tarkastelu



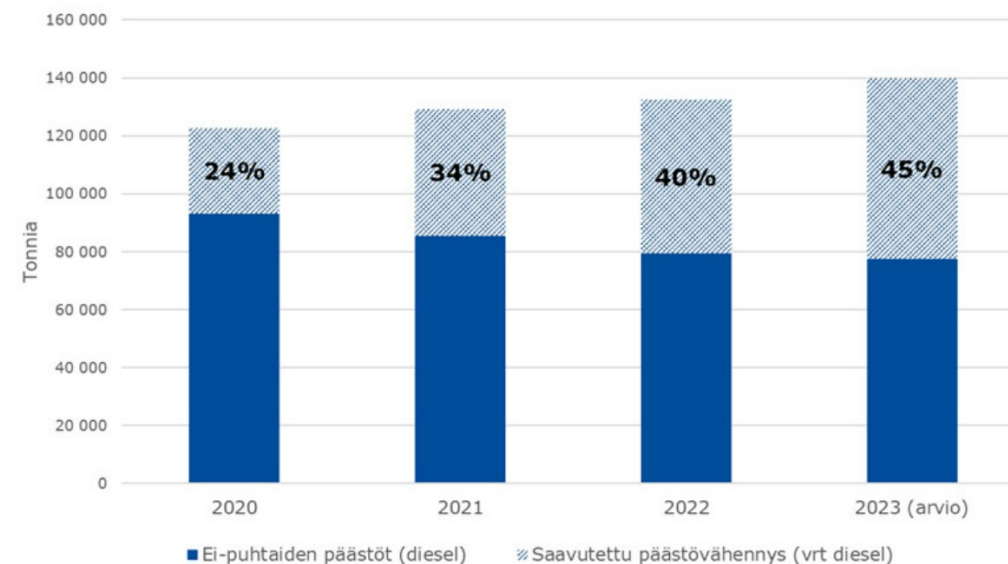
Kuva 1: Maakuntakeskusten ja Helsingin välisten työssäkäynti- ja työasiamatkojen palvelutason tavoitteita (LVM)

# Linja-autojen käyttövoimat viranomaisten järjestämässä joukkoliikenteessä (uusi)

Kaluston käyttövoimien kehitys suurilla ja keskisuurilla kaupunkiseuduilla

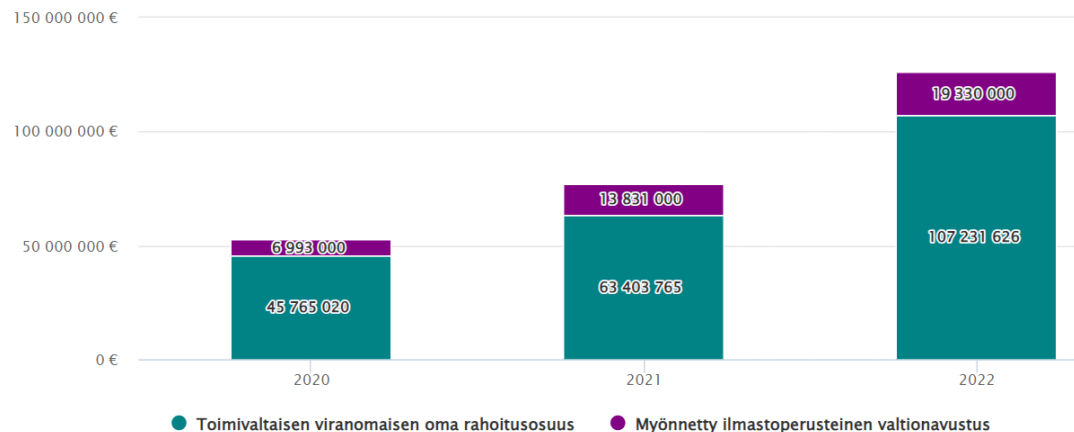


Laskennalliset CO<sub>2</sub> -päästövähennykset viranomaisten järjestämässä linja-autoliikenteessä



Rahoituksen jakautuminen vaihtoehtoisilla käyttövoimilla ajettavassa liikenteessä

Valtionavustusta saaneet viranomaiset



# Huomioita

- ▶ Monet tilannekuvat perustuvat julkisen liikenteen suoritetilastoon, joihin tuotetaan tietoa lukuisista eri lähteistä
- ▶ Julkisen liikenteen suoritetilasto valmistuu noin vuoden kuluttua tilastovuoden päättymisestä > monissa tilannekuvissa tästä syystä viive
- ▶ Ajantasaisten ja luotettavien tilannekuvien muodostamiseen tarvitaan yhteistyötä
  - ▶ Laadukkaan datan saaminen
  - ▶ Yhteiskehittäminen (palaute)

# KIITOS!

Lisätietoja:

Salla-Mari Rintala

[salla-mari.rintala@traficom.fi](mailto:salla-mari.rintala@traficom.fi)

